

Vizsgálat neve	Mintavétel	Mintavétel indikációja	Mintavételi eszköz, transzport eszköz és térfogat	Tárolás, szállítás	Negatív eredmény				Pozitív eredmény				Megjegyzés	
					Baktérium	Gomba	Vírus	Parazita	Baktérium	Gomba	Vírus	Parazita		
Környezeti hatásokra érzékeny kórokozók kimutatása	<p>Cervix, urethra, anogenitalis váladék, tályog bennék, vizelet minta vétele Chlamydia trachomatis antigén vagy nukleinsav kimutatás céljából:</p> <p>A mintavétel leggyakrabban cervixből, vagy urethrából történik tamponnal. A páciens a mintavétel előtt min. 1-2 óráig ne ürítsen vizeletet, a cervixből vagy az urethra felszínéről a nyákot töröljük le, majd a chlamydia mintavételhez kiadott speciális tampont vezessük be az endocervicalis csatornába 1-1,5 cm vagy az urethrába 2-4 cm mélyen, forgassuk 5-10 másodpercig azonos irányba (hogy elegendő hámsejtet sodorjunk le), majd óvatosan a környéki területek érintése nélkül húzzuk ki a mintavétőt és helyezzük a választott módszernek megfelelő transzport csőbe.</p> <p>Vizelet minta: A mintavétel előtt a beteg 2 órával ne ürítsen vizeletet. Gyűjtünk 10-50 ml első sugár vizeletet egy tiszta tartósítószer mentes polipropilén csőbe. Férfiaknál a noninvazív vizeletminta vétele javasolt. Nőknél a cervix minta mellett 2. mintaként jöhet szóba vizelet minta.</p> <p>Tályog bennék, anogenitalis minta esetén is használjuk a kiadott transzportközeget, a mintát anogenitalis minta esetén a mellékelt tampon segítségével gyűjtjük az érintett területről, míg tályog bennék esetén nagyobb mennyiségű váladékot vagy a transzportközegbe juttatva vagy steril csőben küldjük a laboratóriumba.</p>	Cervicitis Urethritis Conjunctivitis PID stb.	Speciális tampon Speciális transzport közeg Tartósítószer mentes műanyag cső-vizelet	ELISA: 2-24 °C-on 24 órán belül a laboratóriumba küldendő PCR: 2-8 °C-on max. 5 nap	1-2 hét					1-2 hét				

	<p><i>Mycoplasma hominis, Ureaplasma sp.</i> Megfelelő minőségű transzport táptalajban { a laboratóriumban alkalmazott módszernek megfelelő kitekhez alkalmazandó (Mycofast Screening RevolutioN kit) speciális transzport közegekben} a minták 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra. A minták fajtái, vétele megegyezik a <i>C. trachomatis</i>-nál leírtakkal. Sejtűs vizsgálati minta vétele javasolt, mert a kórokozók a hámsejtekhez tapadnak.</p>	Fluor Colpitis Cervicitis Urethritis Endometritis Kismedencei gyulladás (PID) Újszülött intrauterin infékciónak gyanúja Szülés utáni endomyometritis	Speciális transzport táptalaj: Mycoplasma transzport medium (UMMt)	Mycoplasma transzport medium (UMMt) 18-25 °C-on 20 óráig, 2-8 °C-on 56 óráig alkalmas feldolgozásra	2 nap				4-5 nap				
			Transzport közeg (Stuart, Amies)	Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				4-5 nap				
	<p><i>Neisseria gonorrhoeae.</i> Pufferolt, nem specifikus transzport táptalaj használata esetén (Stuart, Amies) 6-12 órán túl már nagy mértékben csökken a tenyésztés eredményessége. A mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő.</p>	Fluor Colpitis Cervicitis Urethritis	Transzport közeg (Stuart, Amies)	35-37°C-on szállítandó, azonnal laboratóriumba küldendő	3 nap				2-4 nap				
<i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (kenet)		Tárgylemez	Azonnal laboratóriumba küldendő	1-2 óra				1-2 óra					
Nőgyógyászati mintákból baktériumok és gombák kimutatása	IUD eszközről aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba és <i>Mycoplasma hominis, Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztése: az eltávolított IUD-t speciális anaerob folyékony transzport közegben kell a laboratóriumba szállítani előzetes megbeszélés után.	Endometritis Kismedencei gyulladás Ajánlott határidőn túl eltávolított IUD	Anaerob folyékony transzport közegben	Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)	Aerob baktérium: 2-3 nap Anaerob baktérium: 2-4 nap	7 nap			Aerob baktérium: 2-4 nap Anaerob baktérium: 2-6 nap	2-10 nap			

		<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma sp.</i> fertőzés gyanú	Speciális transzport táptalaj Transzport közeg	Transzport közegben: 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				2-3 nap				
	Hüvelyváladék vétele aerob baktérium, gomba, <i>Mycoplasma hominis</i>, <i>Ureaplasma urealyticum</i>, <i>Neisseria gonorrhoeae</i> tenyésztés, valamint bakteriális vaginosis kimutatására: Colpitis: a hüvelyboltozatban felgyülemlett váladékból kell mintát venni aerob és anaerob tenyésztésre. Mikroszkópos vizsgálathoz 1 db száradás után papírba csomagolt tárgylemezen elkészített kenet szükséges. Cervicitis: a cervicális nyák letörését követően a nyak-csatornában megforgatott mintavételt kell beküldeni. A cervicális mintavétel során kerüljük el a hüvelyi mintavétellel történő kontaminációt. <u>Gyermekgyógyászati minta:</u> a vulváról tamponnal levett minta alkalmas a tenyésztésre is, a mikroszkópos vizsgálathoz kenet készítése szükséges.	Fluor Colpitis Cervicitis	Steril mintavető tampon Transzport közeg Tárgylemez	Transzport közegben: 2-8 °C-on 24 óráig alkalmasak feldolgozásra	1-2 nap BV tenésztés: 5 nap BV kenet: 1-2 óra	7 nap			2-3 nap BV tenésztés: 5 nap BV kenet: 1-2 óra	2-10 nap			Anaerob tenyésztést bakteriális vaginosis igazolására csak előzetes mikroszkópos vizsgálat alapján végzünk, abban az esetben, ha a kenetben bakteriális vaginosisra jellemző kép látható.
		<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma sp.</i> fertőzés gyanú	Speciális transzport táptalaj Transzport közeg	Transzport közegben: 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				2-3 nap				
	A genitáliákon alacsony csíraszámú normál flóraként előforduló, nagy csíraszámú kórokozó mycoplasmák és ureaplaszmák kimutatása speciális transzport táptalajban levett mintákból lehetséges. <i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanújakor perianális törlés és garatváladék ezirányú vizsgálata is javasolt a cervix és urethra mintavétel mellett. A mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő	<i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (tenyésztés)	Speciális táptalaj Transzport közeg	35-37 °C-on CO ₂ -os miliőben 6-12 órás előinkubáció után szállítás azonos körülmények között 35-37 °C-on szállítandó, azonnal laboratóriumba küldendő	3 nap				2-4 nap				

		<i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (kenet)	Tárgylemez	Azonnal laboratóriumba küldendő	1-2 óra				1-2 óra				
	<p>Nőgyógyászati punktátumok (Bartholin mirigy, kismedencei tályogok) vétele aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba és <i>Mycoplasma hominis</i>, <i>Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztés céljából: aspirátumot, punkciós mintát fecskendőben, vagy transzport közegben kell a laboratóriumba szállítani. Nagyobb térfogatú minták esetében a légtelenített és légmentesen lezárt fecskendőbe vett minta a legalkalmasabb a bakteriológiai tenyésztésre. Láz esetén hemokultúra vizsgálat is szükséges.</p>	Endometritis Kismedencei gyulladás	Steril tű Steril fecskendő Transzport közeg	Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)	Aerob baktérium: 2-3 nap Anaerob baktérium: 2-4 nap	7 nap			Aerob baktérium: 2-4 nap Anaerob baktérium: 2-6 nap	2-10 nap			
		<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> fertőzés gyanú	Speciális transzport táptalaj Transzport közeg	Transzport közegben: 2-8 °C-on 48 óráig alkalmasak feldolgozásra Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				2-3 nap				
		Lochia mintából aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba és <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztése: tamponnal levett, transzport közegbe helyezett minta a megfelelő a feldolgozásra.	Újszülött intrauterin fertőzés gyanúja Szülés utáni endomyometritis	Tamponos mintavevő Transzport közeg	Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)	Aerob baktérium: 2-3 nap Anaerob baktérium: 2-4 nap	7 nap			Aerob baktérium: 2-4 nap Anaerob baktérium: 2-6 nap	2-10 nap		

		<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> fertőzés gyanú	Speciális transzport táptalaj Transzport közeg	Transzport közegben: 2-8 °C-on 48 óráig alkalmasak feldolgozásra Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				2-3 nap				
	Urethra minta vétele aerob baktérium, gomba, <i>Neisseria gonorrhoeae</i> tenyésztés, <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma sp.</i> tenyésztés céljából: steril, speciális, e célra szolgáló tamponos mintavevőkkel vett minta transzport közegekben aerob baktérium, gomba és <i>Neisseria gonorrhoeae</i> tenyésztésre alkalmas. <i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanújakor mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő.	Urethritis	Tamponos mintavevő	Transzport közegben: 2-8 °C-on 24 óráig alkalmasak feldolgozásra	1-2 nap	7 nap			2-3 nap	2-10 nap			
		<i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú	Speciális táptalaj Transzport közeg	35-37 °C-on CO ₂ -os milióban 6-12 órás előinkubáció után szállítás azonos körülmények között 35-37 °C-on CO ₂ -on szállítandó, azonnal laboratóriumba küldendő	3 nap				2-4 nap				
		<i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (kenet)	Tárgylemez	Azonnal laboratóriumba küldendő	1-2 óra				1-2 óra				
		<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> fertőzés gyanú	Speciális transzport táptalaj Transzport közeg	Transzport közegben: 2-8 °C-on 48 óráig alkalmasak feldolgozásra Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni	2 nap				2-3 nap				

Virologia	<p>Hüvelyváladék és/vagy cervix minta vétele herpes simplex 1/2 vírus (HSV-1, 2) kimutatás céljából PCR módszerrel: a mintavétel tamponnal történjen speciális vírustranszport médiumba.</p>	HSV fertőzés gyanúja	Speciális transzport közeg	A lehető legrövidebb időn belül laboratóriumba küldendő			72 órán belül				72 órán belül	<p>Vizsgálat beállítása hetente 2 alkalommal (hétfő, csütörtök). A vizsgálatokat a beérkezett vizsgálati anyagok számától függően a laboratórium által meghatározott munkarend szerint állítjuk be. Sürgős vizsgálatra van lehetőség, ilyen esetben kérjük a sürgősség tényét telefonon előre jelezni szíveskedjen, ezen esetekben leletkiadás 11 óráig beérkezett minta esetén hétköznapi még a beérkezés napján vagy az azt követő napon. Sürgős vizsgálat esetén az elszámolt vizsgálat pontértéke az eredeti pontérték háromszorosa. A vizsgálatot csak járóbeteg szakellátás vagy fekvőbeteg-gyógyintézet szakorvosa kérheti.</p>
	<p>Cervixből humán papilloma vírus (HPV) kimutatása molekuláris biológiai módszerrel: az erre a célra kifejlesztett speciális mintavevővel kell a mintát venni. A nyakcsatornában található nyák letörése után (ez a minta bakteriológiai tenyésztésre – aerob, anaerob, mycoplasma, ureaplasma – alkalmas) a speciális mintavevőt 1-1,5 cm-ig bevezetjük a nyakcsatornába. Rotáló mozdulattal, az óra járásának megfelelő irányban 30 másodpercig forgatjuk a mintavevőt, áttöröljük a cervix felszínét, majd óvatosan, hogy a hüvely nyálkahártyájához ne érjen, a mintavevőt kihúzzuk. A mintát speciális transzportközegbe helyezzük, amit a laboratórium bocsát rendelkezésre. A vizsgálatot csak a párhuzamosan kért cytológiai vizsgálat eredményének ismeretében végezheti el térítésmentesen a laboratórium.</p>	Cervix területén látható makroszkópos és/vagy szövettanilag igazolt szöveti elváltozás	Speciális mintavevő (Cervex-Brush®) Speciális transzport közeg (Cobas PCR cell collection media)	A mintát minél előbb a laboratóriumba kell juttatni. A mintát 2-25 °C hőmérsékleten lehet tárolni 1-2 napig a feldolgozásig.	2-3 hét				2-3 hét			

